

გ ა დ ა წ ყ ვ ე ტ ი ლ ე ბ ა
საქართველოს სახელით

25 ოქტომბე---, 2018 წელი

ქ-----

თბილისის საქალაქო სასა----თლოს ადმინისტრაციულ საქმეთა კოლეგია
მოსა----თლე დ-----
სხდომის მდივანი ნ----- ფ-----

მოსარჩელე - ნა---- მო-----

წარმომადგენელი - ვლ----- ტა-----

მოპასუხე - ქალაქ თბილისის მუნიციპალიტეტის მე---ა

წარმომადგენელი - თა---- ბი----

მოპასუხე - ქ-----ს მუნიციპალიტეტის მე---ის მ----- რაიონის გამგეობა

წარმომადგენელი - ნი--- კა-----, მე--- ლა----

დავის საგანი - ინდივიდუალური ადმინისტრაციულ-სა----თლებრივი აქტების
ბათილად ცნობა, ქმედების განხორციელების დავალება

აღწე---ლობითი ნაწილი

1. სასარჩელო მოთხოვნა

1.1. ბათილად იქნეს ცნობილი „ქ-----ს მუნიციპალიტეტის მ----- რაიონში დანგრეული და საცხოვრებლად გამოუსადეგარი სახლების მაცხოვრებელთა კომპენსაციის პროგრამის განხორციელებისათვის საჭირო ღონისძიებების გატარების შესახებ“ ქ-----ს მუნიციპალიტეტის მ----- რაიონის გამგებლის 2--- წლის 3----- ბრძანება მოსარჩელე ნა---- მო-----სათვის დროებითი თავშესაფრის სახით ბინის დასაქირავებლად საკომპენსაციო თანხის შეწყვეტის ნაწილში;

1.2. ბათილად იქნეს ცნობილი „ნა---- მო-----ს წარმომადგენლის ვლ----- ტა-----ს ადმინისტრაციული საჩივრების დაკმაყოფილებაზე უარის თქმის თაობაზე“ ქალაქ თბილისის მუნიციპალიტეტის მე---ს 2--- წლის 5----- ბრძანება;

1.3. მოპასუხე - ქ-----ს მუნიციპალიტეტის მე---ის მ----- რაიონის გამგეობას დაევალოს მოსარჩელე ნა---- მო-----ს სასარგებლოდ ზიანის სახით, 2--- წლის ნოემბრიდან, 2--- წლის 4----- მიუღებელი ბინის ქირის კომპენსაციის ანაზღაურება, ასევე ხანძრის შედეგად მიყენებული ზიანის ანაზღაურება;

1.4. მოპასუხე - ქ-----ს მუნიციპალიტეტის მე---ის მ----- რაიონის გამგეობას დაევალოს მის საცხოვრებელ სახლზე, მის. ქ-----, კ----- უკანონოდ მიშენებული აივნის დემონტაჟი.

2. მოპასუხის პოზიცია

2.1. მოპასუხე - ქალაქ თბილისის მუნიციპალიტეტის მე---ა წარმოდგენილ წე---ლობით შესაგებელში მიიჩნევს, რომ სარჩელი უსაფუძვლოა და არ უნდა დაკმაყოფილდეს. მოპასუხის წარმომადგენლის განმარტებით, სადავო აქტები არ ეწინააღმდეგება კანონს და არ არის დარღვეული მათი მომზადების ან გამოცემის კანონმდებლობით დადგენილი მოთხოვნები.

2.2. მოპასუხე - ქ-----ს მუნიციპალიტეტის მ----- რაიონის გამგეობის წარმომადგენელმა განმარტა, რომ სარჩელი უსაფუძვლოა და არ არსებობს მისი დაკმაყოფილების სა---თლებრივი საფუძველი. მოპასუხის წარმომადგენლის განმარტებით, სადავო აქტები არ ეწინააღმდეგება კანონს და არ არის დარღვეული მათი მომზადების ან გამოცემის კანონმდებლობით დადგენილი მოთხოვნები, რის გამოც არ არსებობს მოპასუხისთვის ზიანის ანაზღაურების დავალების საფუძველი.

3. ფაქტობრივი გარემოებები

3.1. დადგენილი ფაქტობრივი გარემოებები

3.1.1. 2--- წლის 3----- ხანძარი გაუჩნდა მოსარჩელე ნა---- მო-----ს ოჯახის საცხოვრებელ სახლს, რომელიც მდებარეობს ქ----- და დაზიანდა მათ შორის მისი საცხოვრებელი ბინა, კერძოდ დაიწვა მოსარჩელე ნა---- მო-----ს პირველ სართულზე არსებული საცხოვრებელი სახლის სამზარეულო, საძინებელი, სამუშაო ოთახი დაახლოებით 2---- მ²-ზე და მასში არსებული საოჯახო ნივთები, ტანსაცმელი, გაზქურა, გაზის გამაცხელებელი და გაზის მრიცხველი. ტემპერატურისაგან და კვამლისაგან დაზიანდა მისაღები ოთახის ჭე--

-, კედლები დაახლოებით 20 მ²-ზე და მასში არსებული საოჯახო ნივთები - მაცივარი და წიგნები, დაიწვა ე----- არსებული დამხმარე სათავსო დაახლოებით 4---²-ზე და მასში არსებული მინის ქილები. დაიწვა აბაზანის ჭე--- დაახლოებით 6----- და აბაზანის მოწყობილობები.

2--- წლის 3----- ქ----- გაჩენილ ხანძართან დაკავშირებით, 2--- წლის 1-----, საქართველოს შინაგან საქმეთა სამინისტროს სსიპ საგანგებო სიტუაციების მართვის სააგენტოს (დეპარტამენტის) ქ-----ს საგანგებო სიტუაციების მართვის მთავარი სამმართველოს მთაწმინდა-კრწანისის სახანძრო-სამაშველო სამსახურის მიერ, შედგა ხანძრის (წაკიდების) შესახებ აქტი, სადაც აისახა, მათ შორის მოსარჩელე ნა---- მო-----ს საცხოვრებელ სახლში, ხანძრის შედეგად არსებული დაზიანებები.

2--- წლის 3----- ქ----- გაჩენილ ხანძართან დაკავშირებით, 2--- წლის 1-----, საქართველოს შინაგან საქმეთა სამინისტროს თბილისის პოლიციის დეპარტამენტის, ძველი თბილისის სამმართველოს მე-7 განყოფილებაში დაიწყო გამოძიება და 2--- წლის 2----- მოსარჩელე ნა---- მო----- ცნობილი იქნა დაზარალებულად.

მტკიცებულება, რომელსაც ეყრდნობა სასა----თლო:

- ხანძრის (წაკიდების) შესახებ აქტი (ტ. I, ს.ფ. 335-336);
- დაზარალებულად ცნობის შესახებ დადგენილება (ტ. I, ს.ფ.20-21);
- მხარეთა ახსნა-განმარტება;
- საქმეში არსებული სხვა მტკიცებულებები.

3.1.2. მოსარჩელე ნა---- მო-----ს განცხადების საფუძველზე, ქ-----ს მუნიციპალიტეტის მე---ის მ----- რაიონის გამგებლის 2--- წლის 2----- ბრძანებით, მოსარჩელე ნა---- მო-----ს ოჯახისათვის დროებითი თავშესაფრის სახით ბინის დასაქირავებლად, 2--- წლის ბოლომდე განისაზღვრა საკომპენსაციო თანხა, ყოველთვიურად 5-- ლარის ოდენობით.

მოსარჩელე ნა---- მო-----ს და ნა----- ხა-----ს შორის, 2--- წლის 4----- დაიდო საცხოვრებელი ბინის ქირავნობის ხელშეკრულება, რომლის საფუძველზეც, მოსარჩელე ნა---- მო-----მ 1----- ვადით, ყოველთვიურად 5-- ლარის ღირებულებით იქირავა საცხოვრებელი ბინა ქ. თ-----

ქ-----ს მუნიციპალიტეტის მე---ის მ----- რაიონის გამგეობის მიმართვის საფუძველზე, ა(ა)იპ „თბილისის მუნიციპალურმა ლაბორა----რიამ“ განახორციელა ქ-----ს მდებარე, ხანძრის შედეგად დაზიანებული სახლის ტექნიკური მდგომარეობის ვიზუალური კვლევა და შეადგინა დასკვნა, სადაც მიეთითა, რომ დაზიანებული იყო, ასევე მოსარჩელე ნა---- მო-----ს

საცხოვრებელი ბინა და საჭირო იყო, მათ შორის დამუშავებული პროექტის შესაბამისად, ზედამხედველობის უზრუნველყოფით შესრულებულიყო შენობის კონსტრუქციების აღდგენა-გადლიერების სამუშაოები.

ქ-----ს მუნიციპალიტეტის მე---ის მ----- რაიონის გამგეობის ორგანიზებით, შპს „საქართველოს ტექნიკური ჯგუფი“-ს მიერ შედგა ქ----- მდებარე, ხანძრის შედეგად დაზიანებული სახლის აღდგენა-გამაგრების პროექტი.

ქ-----ს მუნიციპალიტეტის მე---ის მ----- რაიონის გამგეობამ, 2--- წლის 25---, შესყიდვის ხელშეკრულება დადო შ-----, რომლის საფუძველზეც, აღნიშნულმა საწარმომ იკისრა ვალდებულება 2--- წლის 23 აგვისტომდე უზრუნველყო ქ----- გაჩენილ ხანძრის შედეგად დაზიანებული ნაწილების კაპიტალური შეკეთების სამუშაოები ხელშეკრულებაზე თანდართული ხარჯთაღრიცხვის მიხედვით, ხოლო ქ-----ს მუნიციპალიტეტის მე---ის მ----- რაიონის გამგეობამ თავის მხრივ, იკისრა ვალდებულება აენაზღაურებინა ამ ხელშეკრულებით გათვალისწინებული სამუშაოების ღირებულება 1-----.3- ლარის ოდენობით.

ქ-----ს მუნიციპალიტეტის მე---ის მ----- რაიონის გამგეობასა და შ----- შორის 2--- წლის 25----- დადებული ხელშეკრულების დანართით განისაზღვრა აღდგენითი სამუშაოების ხარჯთაღრიცხვა, მიეთითა ცალკეული პირების საცხოვრებელ ბინაში განსახორციელებელი სამუშაოების და გამოსაყენებელი მასალების ხარჯები, თუმცა მოსარჩელე ნა---- მო-----ს საცხოვრებელ ბინაში განსახორციელებელი სამუშაოების და გამოსაყენებელი მასალების ჩამონათვალი და ხარჯები ცალკე არ განსაზღვრულა.

მტკიცებულება, რომელსაც ეყრდნობა სასა----თლო:

- „ქ-----ს მუნიციპალიტეტის მ----- რაიონში დანგრეული და საცხოვრებლად გამოუსადეგარი სახლების მაცხოვრებელთა კომპენსაციის პროგრამის განხორციელებისათვის საჭირო ღონისძიებების გატარების შესახებ“ ქ-----ს მუნიციპალიტეტის მე---ის მ----- რაიონის გამგებლის 2--- წლის 2----- ბრძანება (ტ. I, ს.ფ. 203-208);
- 2--- წლის 4----- ქირავნობის ხელშეკრულება (ტ. I, ს.ფ. 30-36);
- ა(ა)იპ „თბილისის მუნიციპალური ლაბორა----რია“ -ს დასკვნა (ტ. I, ს.ფ. 184-195);
- ქ----- მდებარე, ხანძრის შედეგად დაზიანებული სახლის აღდგენა-გამაგრების პროექტი (ტ. I, ს.ფ. 250-302);
- 2--- წლის 2---აისის შესყიდვის შესახებ ხელშეკრულება და მისი დანართი (ტ. I, ს.ფ. 163-183);

- მხარეთა ახსნა-განმარტება;
- საქმეში არსებული სხვა მტკიცებულებები.

3.1.3. ქ-----ს მუნიციპალიტეტის მე---ის მ----- რაიონის გამგეობასა და შ----- შორის 2--- წლის 1----- გაფორმდა მიღება-ჩაბარების აქტი, სადაც აღინიშნა, რომ ქ----- გაჩენილ ხანძრის შედეგად დაზიანებული ნაწილების კაპიტალური შეკეთების ფაქტიურად შესრულებული სამუშაოების ამ ეტაპის ღირებულება, სსიპ „ლევან სამხარაულის სახელობის სასა---თლოს ექსპერტიზის ბიუროს“ ექსპერტიზის დასკვნის საფუძველზე შეადგენდა 3---.1- ლარს და ვინაიდან ობიექტური მიზეზების გამო შეუძლებელი იყო სამუშაოების გაგრძელება, ხოლო მიმწოდებლის მიერ, ხელშეკრულებით გათვალისწინებული სამუშაოების ძირითადი ნაწილი შესრულებული იყო, კონდიციური იყო და შესაძლებელი იყო მისი ექსპლუატაციაში მიღება, მიზანშეწონილი იყო ხელშეკრულება ჩათვლილიყო შესრულებულად.

მოსარჩელე ნა--- მო-----მ, 2--- წლის 2-----, განცხადებით მიმართა, ქ-----ს მუნიციპალიტეტის მე---ის მ----- რაიონის გამგეობას და განუმარტა, რომ ქ-----ს მუნიციპალიტეტის მე---ის მ----- რაიონის გამგეობასა და შ----- შორის 2--- წლის 25----- დადებული ხელშეკრულების საფუძველზე განხორციელებული სამუშაოები ბოლომდე არ იქნა მიყვანილი და სახლი საცხოვრებლად გამოუსადეგარი იყო.

2--- წლის 29 ნოემბერს, ქ-----ს მუნიციპალიტეტის მე---ის მ----- რაიონის გამგებლის მოადგილის მოვალეობის შემსრულებელმა, მოხსენებითი ბარათით მიმართა, იმავე რაიონის გამგებელს და მოახსენა, რომ ქ----- მცხოვრები, მოქალაქე ნა--- მო-----ს კუთვნილი საცხოვრებელი სახლის სარემონტო სამუშაოები დასრულებული იყო, რაც იძლეოდა მისთვის ქირის შეწყვეტის საფუძველს.

ქ-----ს მუნიციპალიტეტის მ----- რაიონის გამგებლის 2--- წლის 3----- - ბრძანებით, მოსარჩელე ნა--- მო-----ს 2--- წლის ნოემბრიდან შეუწყდა, მისი ოჯახისათვის დროებითი თავშესაფრის სახით ბინის დასაქირავებლად განსაზღვრული კომპენსაციის ანაზღაურება.

მტკიცებულება, რომელსაც ეყრდნობა სასა---თლო:

- 2--- წლის 10 ნოემბრის მიღება-ჩაბარების აქტი (ტ. I, ს.ფ. 201);
- განცხადება (ტ. I, ს.ფ. 47-48);
- მოხსენებითი ბარათი (ტ. I, ს.ფ. 162);
- „ქ-----ს მუნიციპალიტეტის მ----- რაიონში დანგრეული და

საცხოვრებლად გამოუსადეგარი სახლების მაცხოვრებელთა კომპენსაციის პროგრამის განხორციელებისათვის საჭირო ღონისძიებების გატარების შესახებ“ ქ-----ს მუნიციპალიტეტის მ----- რაიონის გამგებლის 2--- წლის 3----- ბრძანება (ტ. I, ს.ფ. 209-219);

- მხარეთა ახსნა-განმარტება;
- საქმეში არსებული სხვა მტკიცებულებები.

3.1.4. ქ-----ს მუნიციპალიტეტის მ----- რაიონის გამგებლის 2--- წლის 3----- ბრძანება, მოსარჩელე ნა---- მო-----მ ადმინისტრაციული საჩივრით გაასაჩივრა ქ-----ს მუნიციპალიტეტის მერთან.

ქალაქ თბილისის მუნიციპალიტეტის მე---ს 2--- წლის 5----- ბრძანებით, მოსარჩელე ნა---- მო-----ს ადმინისტრაციული საჩივარი არ დაკმაყოფილდა.

მტკიცებულება, რომელსაც ეყრდნობა სასა----თლო:

- „ნა---- მო-----ს წარმომადგენლის ვლ----- ტა-----ს ადმინისტრაციული საჩივრების დაკმაყოფილებაზე უარის თქმის თაობაზე“ ქალაქ თბილისის მუნიციპალიტეტის მე---ს 2--- წლის 5----- ბრძანება (ტ. I, ს.ფ. 111-116);
- მხარეთა ახსნა-განმარტება;
- საქმეში არსებული სხვა მტკიცებულებები.

3.1.5. ხანძრის შედეგად დაზიანებული, ქ----- მდებარე მოსარჩელე ნა---- მო-----ს საცხოვრებელი ბინა, 2--- წლის 4----- არ იყო საცხოვრებლად ვარგის მდგომარეობაში, მათ შორის, ბინაში არ იყო მოწყობილი ბუნებრივი აირის მრიცხველი.

2--- წლის ნოემბრიდან, აღდგენითი სამუშაოების შეწყვეტის შემდგომ, მოსარჩელე ნა---- მო-----მ დარჩენილი სამუშაოები შეასრულა საკუთარი ხარჯით, საცხოვრებელი ბინის, საცხოვრებლად ვარგის მდგომარეობაში მოყვანის მიზნით.

მტკიცებულება, რომელსაც ეყრდნობა სასა----თლო:

- შ-----ი 2--- წლის 1- თ----- მიმართვა (ტ. I, ს.ფ. 33-);
- შ----- სპეციალური მმართველის 2--- წლის 2----- წე--- ლობითი მიმართვა (ტ. I, ს.ფ. 339);
- განცხადება (ტ. I, ს.ფ. 47-48);
- მხარეთა ახსნა-განმარტება;
- საქმეში არსებული სხვა მტკიცებულებები.

სამოტივაციო ნაწილი

4. შემაჯამებელი სასა----თლო დასკვნა

საქმეში არსებული მასალების გაცნობის, მხარეთა ახსნა-განმარტებების მოსმენის, სარჩელის ფაქტობრივი და სა----თლებრივი საფუძვლიანობის შემოწმებისა და საქმეში არსებულ მტკიცებულებათა სა----თლებრივი შეფასების შედეგად, სასა----თლო მივიდა იმ დასკვნამდე, რომ ნა---- მო-----ს სარჩელი ნაწილობრივ უნდა დაკმაყოფილდეს.

5. კანონები, რომლებითაც სასა----თლომ იხელმძღვანელა

საქართველოს კონსტიტუცია, ადგილობრივი თვითმმართველობის კოდექსი, საქართველოს ზოგადი ადმინისტრაციული კოდექსი, საქართველოს სამოქალაქო კოდექსი.

6. სა----თლებრივი შეფასება

6.1. საქართველოს კონსტიტუციის 42-ე მუხლის, პირველი პუნქტის შესაბამისად, ყველასათვის გარანტირებულია თავისი უფლებებისა და თავისუფლებების სასა----თლოს მეშვეობით დაცვის უფლება.

ადამიანის უფლებათა და ძირითად თავისუფლებათა დაცვის კონვენციის მე-6 მუხლის პირველი პუნქტის შესაბამისად, სამოქალაქო უფლებათა და მოვალეობათა განსაზღვრისას ან წარდგენილი ნებისმიე--- სისხლისსა----თლებრივი ბრალდების საფუძვლიანობის გამორკვევისას ყველას აქვს გონივრულ ვადაში მისი საქმის სა----თლიანი და საქვეყნო განხილვის უფლება კანონის საფუძველზე შექმნილი დამოუკიდებელი და მიუკერძოებელი სასა----თლოს მიერ.

საქართველოს ზოგადი ადმინისტრაციული კოდექსის მე-2 მუხლის პირველი ნაწილის „დ“ ქვეპუნქტის თანახმად, ინდივიდუალურ ადმინისტრაციულ - სა----თლებრივ აქტად ჩაითვლება ადმინისტრაციული ორგანოს მიერ ადმინისტრაციული კანონმდებლობის საფუძველზე გამოცემული სა----თლებრივი აქტი, რომელიც აწესებს, ცვლის, წყვეტს ან ადასტურებს პირის ან პირთა შეზღუდული წრის უფლებებსა და მოვალეობებს. ინდივიდუალურ ადმინისტრაციულ - სა----თლებრივ აქტად ჩაითვლება აგრეთვე ადმინისტრაციული ორგანოს მიერ მიღებული გადაწყვეტილება მის უფლებამოსილებას მიკუთვნებული საკითხის დაკმაყოფილებაზე განმცხადებლისათვის უარის თქმის შესახებ, ასევე ადმინისტრაციული ორგანოს მიერ გამოცემული ან დადასტურებული დოკუმენტი, რომელსაც შეიძლება

მოჰყვეს სა----თლებრივი შედეგი.

ადგილობრივი თვითმმართველობის კოდექსის 73-ე მუხლის მე-2 ნაწილის „ი“ ქვეპუნქტის შესაბამისად, **თბილისის მე--- გამოსცემს ინდივიდუალურ ადმინისტრაციულ-სა----თლებრივ აქტებს.** ამასთან, იმავე კოდექსის 82-ე მუხლის, მე-3 ნაწილის „ვ“ ქვეპუნქტის თანახმად, თბილისის რაიონის გამგებელი **თავისი უფლებამოსილების ფარგლებში გამოსცემს ინდივიდუალურ ადმინისტრაციულ-სა----თლებრივ აქტებს.**

ამრიგად, სასა----თლო მიიჩნევს, რომ გასაჩივრებული „ქ-----ს მუნიციპალიტეტის მ----- რაიონში დანგრეული და საცხოვრებლად გამოუსადეგარი სახლების მაცხოვრებელთა კომპენსაციის პროგრამის განხორციელებისათვის საჭირო ღონისძიებების გატარების შესახებ“ ქ-----ს მუნიციპალიტეტის მ----- რაიონის გამგებლის 2--- წლის 3----- და „ნა---- მო-----ს წარმომადგენლის ვლ----- ტა-----ს ადმინისტრაციული საჩივრების დაკმაყოფილებაზე უარის თქმის თაობაზე“ ქალაქ თბილისის მუნიციპალიტეტის მე---ს 2--- წლის 5----- ბრძანებები საქართველოს ზოგადი ადმინისტრაციული კოდექსის მე-2 მუხლის პირველი ნაწილის „დ“ ქვეპუნქტით გათვალისწინებული ინდივიდუალური ადმინისტრაციულ-სა----თლებრივი აქტებია. აღნიშნულიდან გამომდინარე, საქართველოს ადმინისტრაციული საპროცესო კოდექსის მე-2 მუხლის პირველი ნაწილის „ა“ ქვეპუნქტის შესაბამისად, დავის განხილვისას უნდა შემოწმდეს მათი შესაბამისობა საქართველოს ზოგადი ადმინისტრაციული კოდექსით დადგენილი აქტის გამოცემის მომწესრიგებელ შესაბამის ნორმებთან და სხვა საკანონმდებლო თუ კანონქვემდებარე ნორმატიული აქტების დებულებებთან.

ამასთან, საქართველოს ადმინისტრაციული საპროცესო კოდექსის მე-2 მუხლის პირველი ნაწილის „გ“ ქვეპუნქტის შესაბამისად, სასა----თლოში ადმინისტრაციული დავის საგანი, მათ შორის შეიძლება იყოს **ადმინისტრაციული ორგანოს ვალდებულება ზიანის ანაზღაურების, ადმინისტრაციულ-სა----თლებრივი აქტის გამოცემის ან სხვა რაიმე ქმედების განხორციელების თაობაზე.**

ამავე კოდექსის 24-ე მუხლის პირველი ნაწილის თანახმად, სარჩელი შეიძლება აღიძრას ისეთი მოქმედების განხორციელების ან ისეთი მოქმედებისაგან თავის შეკავების მოთხოვნით, რომელიც არ გულისხმობს ინდივიდუალური ადმინისტრაციულ-სა----თლებრივი აქტის გამოცემას, ხოლო ამავე მუხლის მე-2 პუნქტის შესაბამისად, სარჩელი დასაშვებია, თუ ადმინისტრაციული ორგანოს მიერ რაიმე მოქმედების განხორციელება ან უარი რაიმე მოქმედების განხორციელებაზე პირდაპირ და უშუალო (ინდივიდუალურ) ზიანს აყენებს

მოსარჩელის კანონიერ უფლებას ან ინტერესს. შესაბამისად, სასა----თლომ ასევე უნდა იმსჯელოს გამომდინარეობს თუ არა საქართველოს კანონმდებლობიდან მოსარჩელის მოთხოვნა ზიანის ანაზღაურებისა და მიშენებული აივნის დემონტაჟის თაობაზე.

6.2. სასა----თლო პირველ ყოვლისა მიუთითებს საქართველოს კონსტიტუციის პრეამბულაზე, რომლის თანახმად, საქართველოს მოქალაქეთა ურყევი ნებაა, რომ დაამკვიდრონ, მათ შორის **სოციალური და სა----თლებრივი სახელმწიფო.**

ამასთან, საქართველოს კონსტიტუციის მე-1- მუხლის პირველი პუნქტის შესაბამისად, **საქართველო მფარველობს თავის მოქალაქეს განურჩევლად მისი ადგილსამყოფელისა.**

სასა----თლო განმარტავს, რომ კონსტიტუციიდან გამომდინარეობს საჯარო ხელისუფლების, მათ შორის, ისეთი სოციალური დაცვის გარანტიების უზრუნველყოფის ვალდებულება, როგორცაა ბინის გარეშე დარჩენილი მოქალაქეებისათვის სათანადო, საბინაო პირობების შექმნა და დროებითი თავშესაფრის სახით ბინის ქირის კომპენსაციის დანიშვნა **კანონით გათვალისწინებული პირობების არსებობისას.**

სასა----თლო აღნიშნავს, რომ ადამიანის უფლებათა საყოველთაო დეკლარაციის 22-ე მუხლის შესაბამისად, ყოველ ადამიანს, როგორც საზოგადოების წევრს, **აქვს სოციალური უზრუნველყოფის უფლება** და უფლება განახორციელოს ეკონომიკურ, სოციალურ და კულტურულ დარგებში, ნაციონალური მეცადინეობისა და საერთაშორისო თანამშრომლობის მეშვეობით და ყოველი სახელმწიფოს სტრუქტურისა და რესურსების შესაბამისად, ის უფლებები, რომლებიც აუცილებელია მისი ღირსების შენარჩუნებისა და მისი პიროვნების თავისუფალი განვითარებისათვის. იმავე დეკლარაციის 25-ე მუხლის პირველი პუნქტის მიხედვით, **ყოველ ადამიანს აქვს უფლება ჰქონდეს ცხოვრების ისეთი დონე, საკვების, ტანსაცმლის, ბინის, სამედიცინო მოვლისა და საჭირო სოციალური მომსახურების ჩათვლით, რომელიც აუცილებელია თვითონ მისი და მისი ოჯახის ჯანმრთელობისა და კეთილდღეობის შესანარჩუნებლად,** და უფლება უზრუნველყოფილი იყოს უმუშევრობის, ავადმყოფობის, ინვალიდობის, ქვრივობის, მოხუცებულობის ან მისგან დამოუკიდებელ გარემოებათა გამო არსებობის საშუალებათა დაკარგვის სხვა შემთხვევაში.

სასა----თლო მიუთითებს ევროპის სოციალური ქარტიის მე-12 მუხლზე, რომლის შესაბამისად, სოციალური უზრუნველყოფის უფლების ეფექტურად განხორციელების მიზნით, მხარეები ვალდებულია იღებენ შექმნან და შეინარჩუნონ სოციალური უზრუნველყოფის სისტემა. შეინარჩუნონ სოციალური

უზრუნველყოფის სისტემა დამაკმაყოფილებელ დონეზე, რომელიც უნდა შეესაბამებოდეს ევროპის სოციალური უზრუნველყოფის კოდექსის რატიფიკაციისათვის აუცილებელ დონეს. მიიღონ ზომები სოციალური უზრუნველყოფის სისტემის გაუმჯობესების მიზნით. იმავე ქარტიის 31-ე მუხლის მე-2 პუნქტის მიხედვით, **საცხოვრებელ ადგილზე უფლების ეფექტურად განხორციელების მიზნით, მხარეები ვალდებულია იღებენ მიიღონ ზომები, რომლებიც მიზნად ისახავს უბინაობის პრობლემების თავიდან აცილებასა და შერბილებას მისი თანდათანობით აღმოფხვრის მიზნით.**

„ეკონომიკური, სოციალური და კულტურული უფლებების შესახებ“ პაქტის მე-9 მუხლის შესაბამისად, ამ პაქტის მონაწილე სახელმწიფოები აღიარებენ **თითოეული ადამიანის უფლებას სოციალურ უზრუნველყოფაზე**, სოციალური დახმარების ჩათვლით. იმავე პაქტის მე-11 მუხლის პირველი პუნქტის თანახმად, ამ პაქტის მონაწილე სახელმწიფოები **აღიარებენ თითოეულის უფლებას ჰქონდეს** სათანადო კვება, ტანსაცმელი და **ბინა**, აგრეთვე უფლებას განუწყვეტლივ იუმჯობესებდეს ცხოვრების პირობებს. პაქტის მონაწილე სახელმწიფოები, რომლებიც აღიარებენ, რომ ამ მხრივ დიდი მნიშვნელობა აქვს თავისუფალ თანხმობაზე დაფუძნებულ საერთაშორისო თანამშრომლობას, **მიიღებენ სათანადო ზომებს ამ უფლების განხორციელების უზრუნველყოფისათვის.**

სასა----თლო აღნიშნავს, რომ ადგილობრივი თვითმმართველობის კოდექსის მე-16 მუხლის მე-3 და მე-4 ნაწილების მიხედვით, მუნიციპალიტეტი უფლებამოსილია საკუთარი ინიციატივით გადაწყვიტოს ნებისმიე--- საკითხი, რომლის გადაწყვეტაც საქართველოს კანონმდებლობით არ არის ხელისუფლების სხვა ორგანოს უფლებამოსილება და აკრძალული არ არის კანონით. **მუნიციპალიტეტი უფლებამოსილია ამ მუხლის მე-3 პუნქტით განსაზღვრული წესით განახორციელოს ღონისძიებები** დასაქმების ხელშეწყობის, სოფლის მეურნეობის (მათ შორის, სასოფლო-სამეურნეო კოოპერაციის) მხარდაჭე---ს, ტურიზმის განვითარების, **სოციალური დახმარების მიზნით**, სახელმწიფო პოლიტიკის გამტარებელ ორგანოსთან კოორდინაციით – ჯანმრთელობის დაცვის მიზნით, აგრეთვე ადგილობრივ დონეზე ახალგაზრდული პოლიტიკის განვითარების ხელშეწყობის, მასობრივი სპორტის ხელშეწყობის, გარემოს დაცვის, საზოგადოებრივი განათლების, გენდერული თანასწორობის ხელშეწყობის, ქალთა მიმართ ძალადობის ან/და ოჯახში ძალადობის პრევენციის, ქალთა მიმართ ძალადობის ან/და ოჯახში ძალადობის მსხვერპლთა დაცვისა და დახმარების, ადგილობრივი მნიშვნელობის არქივის წარმოების, ცხოვრების ჯანსაღი წესის დამკვიდრების, ადამიანის ჯანმრთელობისათვის უსაფრთხო გარემოს შექმნის, მუნიციპალიტეტის ტე---ტორიაზე ინვესტიციების მოზიდვის, ი---ვაციური განვითარების მხარდაჭე---ს და სხვა მიზნებით.

ამრიგად, სასა---თლო განმარტავს, რომ ადგილობრივი თვითმმართველობის ორგანოები ისე, როგორც სახელმწიფო ვალდებულია შესაბამისი რესურსების არსებობის შემთხვევაში, უზრუნველყოს საქართველოს მოქალაქეთა სოციალური დაცვის ღონისძიებები, საბინაო უზრუნველყოფის ჩათვლით.

6.3. სასა---თლო მიუთითებს სადავო პე---ოდში მოქმედ ქალაქ თბილისის მუნიციპალიტეტის საკრებულოს 2--- წლის 2----- №3----- დადგენილებით დამტკიცებულ „ქალაქ თბილისის მუნიციპალიტეტის ბიუჯეტით გათვალისწინებული „დანგრეული სახლების მაცხოვრებელთა კომპენსაციის“ ქვეპროგრამის განხორციელების წესზე, რომელიც განსაზღვრავს ქალაქ თბილისის მუნიციპალიტეტში დანგრეული ან საცხოვრებლად გამოუსადეგარი სახლების მაცხოვრებელთა, ასევე მიძიმე სოციალურ-ეკონომიკური მდგომარეობიდან გამომდინარე უსახლკაროდ დარჩენილ მოქალაქეთა აუცილებელი საცხოვრებელი ფართით უზრუნველყოფისათვის საცხოვრებელი ფართით სარგებლობის ქირის კომპენსაციის პირობებს და პროცედურებს. ამასთან, აღნიშნული ქვეპროგრამის (შემდგომში – ქვეპროგრამა) მიზანია კომპენსაციის მიმღები პირისათვის ჯანსაღი საცხოვრებელი პირობების შექმნა, საცხოვრებელი ფართით სარგებლობის ქირის კომპენსაციის გაცემის გზით.

ამავე ქვეპროგრამის ფარგლებში კომპენსაციის მიღების უფლება აქვს ქალაქ თბილისის მუნიციპალიტეტის ტე---ტორიაზე რეგისტრირებულ იმ პირს, რომელსაც საკუთრებაში ან მფლობელობაში გააჩნია ქალაქ თბილისის მუნიციპალიტეტის ტე---ტორიაზე არსებული დანგრეული ან სხვადასხვა გარემოების შედეგად საცხოვრებლად გამოუსადეგარი სახლი (შემდგომში - ამორტიზებული ფართი), თუ პირი ამ საცხოვრებელ სადგომში ცხოვრობდა უშუალოდ მის ამორტიზებამდე, მას და მისი ოჯახის წევრს არ გააჩნია სხვა საცხოვრებლად ვარგისი ფართი საკუთრებაში, ამასთან მოცემული მომენტისათვის არ აქვს დროებითი საცხოვრებელი ფართით სარგებლობისათვის ქირის გადახდის საშუალება და განცხადების წარდგენის მომენტამდე ბოლო ერთი წლის განმავლობაში რეგისტრირებული მისა---თი ჰქონდა ქალაქ თბილისის მუნიციპალიტეტის ტე---ტორიაზე. ამასთან, დროებით საცხოვრებელი ფართით სარგებლობის ქირის კომპენსაცია (შემდეგში – კომპენსაცია) გაიცემა ამ მუხლის პირველი პუნქტით გათვალისწინებულ პირთათვის აუცილებელი საცხოვრებელი ფართით დროებით სარგებლობისათვის საჭირო ქირის ან ქირის ნაწილის დაფარვის მიზნით.

მიუთითებული ქვეპროგრამის მე-4 მუხლის პირველი პუნქტის მიხედვით, კომპენსაციის მისაღებად დაინტერესებული პირი ამ წესის დანართი 1-ით

განსაზღვრული ფორმით განცხადებით მიმართავს იმ გამგეობას, რომლის ტე---ტორიაზეც მდებარეობს/მდებარეობდა მის საკუთრებაში/მფლობელობაში არსებული დანგრეული ან ამორტიზებული ფართი. ამავე წესის მე-6 მუხლის მე-7 და მე-8 პუნქტების საფუძველზე, დროებით საცხოვრებელი ადგილის ან/და ქირის ოდენობის შეცვლის შემთხვევაში, კომპენსაციის მიმღები პირი ვალდებულია წარადგი---ს განცხადება და ახალი ნოტარიულად დამოწმებული ქირავნობის ხელშეკრულება(სავალდებულოა მხოლოდ ნოტარიუსის მიერ ხელშეკრულებაზე მხარეთა ხელმოწე---ს ნამდვილობის დამოწმება). ამასთან, განსაზღვრული დოკუმენტი წარედგინება საბჭოს, რომელიც შემოწმების გზით ადგილზე ამოწმებს დამქირავებლის მიერ შესაბამის მისა---თზე ცხოვრებისა და აღნიშნული ხელშეკრულებით გათვალისწინებული პირობების არსებობის ფაქტს, რაზეც დგება შემოწმების ოქმი. საბჭოს ხელმძღვანელი გამგებლის სახელზე ადგენს მოხსენებით ბარათს (მოხსენებით ბარათს ხელს აწერს საბჭოს ყველა წევრი), რომელშიც გათვალისწინებული იქნება შესწავლისა და შემოწმების შედეგები, ხოლო შესაბამისი გამგებელი მოხსენებითი ბარათისა და საქმის მასალების გათვალისწინებით იღებს დასაბუთებულ გადაწყვეტილებას კომპენსაციის გაცემის თაობაზე განცხადების დაკმაყოფილებაზე ან დაკმაყოფილებაზე უარის თქმის შესახებ.

მოცემულ შემთხვევაში, საქმეში წარმოდგენილი მტკიცებულებებით დადგენილია, რომ 2--- წლის 3----- ხანძარი გაუჩნდა მოსარჩელე ნა--- მო-----ს ოჯახის საცხოვრებელ სახლს, რომელიც მდებარეობს ქ----- და დაზიანდა მათ შორის მისი საცხოვრებელი ბინა, კერძოდ დაიწვა მოსარჩელე ნა--- მო-----ს პირველ სართულზე არსებული საცხოვრებელი სახლის სამზარეულო, საძინებელი, სამუშაო ოთახი დაახლოებით 2--- მ²-ზე და მასში არსებული საოჯახო ნივთები, ტანსაცმელი, გაზქურა, გაზის გამაცხელებელი და გაზის მრიცხველი. ტემპერატურისაგან და კვამლისაგან დაზიანდა მისაღები ოთახის ჭე---, კედლები დაახლოებით 20 მ²-ზე და მასში არსებული საოჯახო ნივთები - მაცივარი და წიგნები, დაიწვა ე----- არსებული დამხმარე სათავსო დაახლოებით 4---²-ზე და მასში არსებული მინის ქილები. დაიწვა აბაზანის ჭე--- დაახლოებით 6----- და აბაზანის მოწყობილობები.

საქმეში წარმოდგენილი მტკიცებულებებით, ასევე დადგენილია, რომ მოსარჩელე ნა--- მო-----ს განცხადების საფუძველზე, ქ-----ს მუნიციპალიტეტის მე---ის მ----- რაიონის გამგებლის 2--- წლის 2----- ბრძანებით, მოსარჩელე ნა--- მო-----ს ოჯახისათვის დროებითი თავშესაფრის სახით ბინის დასაქირავებლად, 2--- წლის ბოლომდე განისაზღვრა საკომპენსაციო თანხა, ყოველთვიურად 5-- ლარის ოდენობით, ხოლო მოსარჩელე ნა--- მო-----ს და ნა----- ხა-----ს შორის, 2--- წლის 4----- დაიდო საცხოვრებელი ბინის ქირავნობის ხელშეკრულება, რომლის საფუძველზეც, მოსარჩელე ნა--- მო-----მ 1----- ვადით, ყოველთვიურად 5-- ლარის ღირებულებით იქირავა საცხოვრებელი ბინა ქ. თ-----

სასა----თლო მიუთითებს, „ქალაქ თბილისის მუნიციპალიტეტის ბიუჯეტით გათვალისწინებული „დანგრეული სახლების მაცხოვრებელთა კომპენსაციის“ ქვეპროგრამის განხორციელების წესის მე-6 მუხლზე, რომლის მიხედვით, კომპენსაცია გაიცემა არაუმეტეს მიმდინარე საბიუჯეტო წლის ბოლომდე. **ახალი საბიუჯეტო წლის დადგომამდე შესაბამისი რაიონის გამგეობა წინა წლის კომპენსაციის მიმღებთა სიას ამოწმებს საბჭოს მეშვეობით ამ წესით დადგენილი წესითა და საჭიროების შემთხვევაში ახდენს სიის კორექტირებას და ახალი სიის მომდევნო წლისათვის დამტკიცებას. კომპენსაციის გაცემა ერთ განმცხადებელზე შესაძლებელია განხორციელდეს იმ პრობლემის აღმოფხვრამდე რაც საფუძვლად დაედო კომპენსაციის გაცემას, მაგრამ არაუმეტეს 24 თვისა.** ამ მუხლის მე-3 პუნქტით განსაზღვრული ვადის გამოთვლა დაიწყება, ამ წესის შესაბამისად, კომპენსაციის გაცემის თვიდან.

ამრიგად, სასა----თლო განმარტავს, რომ დროებითი საცხოვრებელი ფართით უზრუნველყოფის მიზნით, ბინის ქირის საკომპენსაციო თანხის ანაზღაურების ვალდებულებას, ზემოთ აღნიშნული ნორმატიული აქტი, შესაბამისი პრობლემის აღმოფხვრამდე ითვალისწინებს.

მოცემულ შემთხვევაში, საქმეში წარმოდგენილი მტკიცებულებებით დადგენილია, რომ ქ-----ს მუნიციპალიტეტის მე---ის მ----- რაიონის გამგეობის ორგანიზებით, შპს „საქართველოს ტექნიკური ჯგუფი“-ს მიერ შედგა ქ----- მდებარე, ხანძრის შედეგად დაზიანებული სახლის აღდგენა-გამაგრების პროექტი.

ამასთან, საქმეში წარმოდგენილი მტკიცებულებებით, ასევე დადგენილია, რომ ქ-----ს მუნიციპალიტეტის მე---ის მ----- რაიონის გამგეობამ, 2--- წლის 25-----, შესყიდვის ხელშეკრულება დადო შ-----, რომლის საფუძველზეც, აღნიშნულმა საწარმომ იკისრა ვალდებულება 2--- წლის 23 აგვისტომდე უზრუნველყო ქ----- გაჩენილ ხანძრის შედეგად დაზიანებული ნაწილების კაპიტალური შეკეთების სამუშაოები ხელშეკრულებაზე თანდართული ხარჯთაღრიცხვის მიხედვით, ხოლო ქ-----ს მუნიციპალიტეტის მე---ის მ----- რაიონის გამგეობამ თავის მხრივ, იკისრა ვალდებულება აენაზღაურებინა ამ ხელშეკრულებით გათვალისწინებული სამუშაოების ღირებულება 1-----.3- ლარის ოდენობით.

სასა----თლო მიუთითებს საქართველოს სამოქალაქო კოდექსის 361-ე მუხლზე, რომელის თანახმად, **ყოველი შესრულება გულისხმობს ვალდებულების არსებობას. ვალდებულება უნდა შესრულდეს ჯეროვნად, კეთილსინდისიერად, დათქმულ დროსა და ადგილას.**

ამრიგად, სასა----თლო განმარტავს, რომ ქ-----ს მუნიციპალიტეტის მე---ის მ-----

----- რაიონის გამგეობამ, ხანძრის შედეგად დაზიანებული ბინის აღდგენითი სამუშაოების ორგანიზებით (შესრულებით) უზრუნველყო მისი ვალდებულების განხორციელება, მათ შორის მოსარჩელე ნა---- მო-----ს ოჯახის სოციალურ უზრუნველყოფასთან დაკავშირებით.

ქ-----ს მუნიციპალიტეტის მე---ის მ----- რაიონის გამგეობასა და შ-----
--- შორის 2--- წლის 25----- დადებული ხელშეკრულების დანართით განისაზღვრა აღდგენითი სამუშაოების ხარჯთაღრიცხვა, მიეთითა ცალკეული პირების საცხოვრებელ ბინაში განსახორციელებელი სამუშაოების და გამოსაყენებელი მასალების ხარჯები, თუმცა მოსარჩელე ნა---- მო-----ს საცხოვრებელ ბინაში განსახორციელებელი სამუშაოების და გამოსაყენებელი მასალების ჩამონათვალი და ხარჯები ცალკე არ განსაზღვრულა.

სასა----თლო მიუთითებს საქართველოს სამოქალაქო კოდექსის 380-ე მუხლზე, რომლის მიხედვით, **თუ შესრულების ხარისხი დაწვრილებით არ არის ხელშეკრულებაში განსაზღვრული, მაშინ მოვალე ვალდებულია შეასრულოს, სულ ცოტა, საშუალო ხარისხის სამუშაო და გადასცეს საშუალო ხარისხის ნივთი.**

მოცემულ შემთხვევაში, საქმეში წარმოდგენილი მტკიცებულებებით დადგენილია, რომ ქ-----ს მუნიციპალიტეტის მე---ის მ----- რაიონის გამგეობასა და შ----- შორის 2--- წლის 1----- გაფორმდა მიღება-ჩაბარების აქტი, სადაც აღინიშნა, რომ ქ----- გაჩენილ ხანძრის შედეგად დაზიანებული ნაწილების კაპიტალური შეკეთების ფაქტიურად შესრულებული სამუშაოების ამ ეტაპის ღირებულება, სსიპ „ლევან სამხარაულის სახელობის სასა----თლოს ექსპერტიზის ბიუროს“ ექსპერტიზის დასკვნის საფუძველზე შეადგენდა 3----.1- ლარს **და ვინაიდან ობიექტური მიზეზების გამო შეუძლებელი იყო სამუშაოების გაგრძელება, ხოლო მიმწოდებლის მიერ, ხელშეკრულებით გათვალისწინებული სამუშაოების ძირითადი ნაწილი შესრულებული იყო, კონდიციური იყო და შესაძლებელი იყო მისი ექსპლუატაციაში მიღება, მიზანშეწონილი იყო ხელშეკრულება ჩათვლილიყო შესრულებულად.**

ამრიგად, სასა----თლო აღნიშნავს, რომ მითითებული მიღება-ჩაბარების აქტით, ხელშეკრულება ისეთ პირობებში იქნა შესრულებულად ჩათვლილი, რომ სამუშაოები სრულად არ დასრულებულა და მხოლოდ ძირითადი ნაწილი იქნა შესრულებული, თუმცა სამუშაოს ძირითად ნაწილში რა იგულისხმებოდა, მოპასუხე ადმინისტრაციული ორგანოს მიერ არ გამოკვლეულა და არ ასახულა შესაბამის აქტში. ამასთან, საერთოდ არ შემოწმებულა და არ ასახულა, თუ რა სამუშაოები იქნა განხორციელებული კონკრეტულად მოსარჩელე ნა---- მო-----ს

საცხოვრებელ ბინაში და იყო, თუ არა იგი საცხოვრებლად ვარგისი მაშინ, როდესაც ზემოთ აღნიშნულ ხანძრის (წაკიდების) აქტში კონკრეტულად იქნა მითითებული საცხოვრებელი ბინის დაზიანების დეტალები.

მოცემულ შემთხვევაში, საქმეში წარმოდგენილი მტკიცებულებებით, ასევე დადგენილია, რომ მოსარჩელე ნა--- მო-----მ არაერთგზის, მათ შორის 2--- წლის 2-----, განცხადებით მიმართა, ქ-----ს მუნიციპალიტეტის მე---ის მ----- რაიონის გამგეობას და განუმარტა, რომ ქ-----ს მუნიციპალიტეტის მე---ის მ----- რაიონის გამგეობასა და შ----- შორის 2--- წლის 25----- დადებული ხელშეკრულების საფუძველზე განხორციელებული სამუშაოები ბოლომდე არ იქნა მიყვანილი და სახლი საცხოვრებლად გამოუსადეგარი იყო. ხანძრის შედეგად დაზიანებული, ქ----- მდებარე მოსარჩელე ნა--- მო-----ს საცხოვრებელი ბინა, 2--- წლის 4----- არ იყო საცხოვრებლად ვარგის მდგომარეობაში, მათ შორის, ბინაში არ იყო მოწყობილი ბუნებრივი აირის მრიცხველი.

სასა---თლო მიუთითებს საქართველოს ზოგადი ადმინისტრაციული კოდექსის 96-ე მუხლზე, რომლის პირველი ნაწილის შესაბამისად, **ადმინისტრაციული ორგანოს ვალდებულებას წარმოადგენს საქმისათვის არსებითი მნიშვნელობის მქონე გარემოებათა გამოკვლევა.** სწორედ საქმის გარემოებათა შეფასებისა და ურთიერთშეჯერების საფუძველზე უნდა იქნეს ადმინისტრაციული ორგანოს მიერ გადაწყვეტილება მიღებული. ამავე კოდექსის 97-ე მუხლით, საქმის გარემოებებიდან გამომდინარე, ადმინისტრაციული ორგანო უფლებამოსილია გამოითხოვოს დოკუმენტები, შეაგროვოს ცნობები, მოუსმინოს დაინტერესებულ მხარეებს, გამოიყენოს აუცილებელი დოკუმენტები და აქტები, მტკიცებულებათა შეგროვების, გამოკვლევისა და შეფასების მიზნით მიმართოს კანონმდებლობით გათვალისწინებულ სხვა ზომებს. აღნიშნული ნორმის განმარტებიდან ჩანს, რომ ადმინისტრაციულმა ორგანომ ყოველმხრივ უნდა გამოიკვლიოს, სწორად შეაფასოს საქმისათვის არსებითი მნიშვნელობის მქონე გარემოებები და ისე მიიღოს სათანადო გადაწყვეტილება, რაც მოცემულ შემთხვევაში მოპასუხე ადმინისტრაციული ორგანოების მიერ არ განხორციელებულა.

საქმეში წარმოდგენილი მტკიცებულებებით დადგენილია, რომ 2--- წლის 29 ნოემბერს, ქ-----ს მუნიციპალიტეტის მე---ის მ----- რაიონის გამგებლის მოადგილის მოვალეობის შემსრულებელმა, მოხსენებითი ბარათით მიმართა, იმავე რაიონის გამგებელს და მოახსენა, რომ ქ----- მცხოვრები, მოქალაქე ნა--- მო-----ს კუთვნილი საცხოვრებელი სახლის სარემონტო სამუშაოები დასრულებული იყო, რაც იძლეოდა მისთვის ქირის შეწყვეტის საფუძველს, რის საფუძველზეც ქ-----ს მუნიციპალიტეტის მ-----

- რაიონის გამგებლის 2--- წლის 3----- ბრძანებით, მოსარჩელე ნა---- მო-----
-ს 2--- წლის ნოემბრიდან შეუწყდა, მისი ოჯახისათვის დროებითი თავშესაფრის
სახით ბინის დასაქირავებლად განსაზღვრული კომპენსაციის ანაზღაურება.

ამრიგად, საქმეში არსებული მტკიცებულებების სა----თლებრივი შეფასების
შედეგად, სასა----თლო მივიდა იმ დასკვნამდე, რომ მოპასუხე ქ-----ს
მუნიციპალიტეტის მე---ის მ----- რაიონის გამგეობის მიერ, ვადაზე ადრე, ისე
შეუწყდა მოსარჩელე ნა---- მო-----ს მისი ოჯახისათვის დროებითი თავშესაფრის
სახით ბინის დასაქირავებლად განსაზღვრული კომპენსაციის ანაზღაურება, რომ
აღმოფხვრილი არ იყო ის მიზეზი, რის გამოც მას დანიშნული ჰქონდა
აღნიშნული კომპენსაცია.

**6.4. სასა----თლო აღნიშნავს, რომ საქართველოს ზოგადი ადმინისტრაციული
კოდექსის მე-5 მუხლი ადმინისტრაციულ ორგანოებს უკრძალავს
კანონმდებლობის მოთხოვნათა საწინააღმდეგოდ რაიმე ქმედების
განხორციელებას და იქვე განსაზღვრავს, რომ უფლებამოსილების
გადამეტებით გამოცემულ ადმინისტრაციულ-სა----თლებრივ აქტს,
აგრეთვე ადმინისტრაციული ორგანოს მიერ განხორციელებულ ქმედებას
არა აქვს იურიდიული ძალა და ბათილად უნდა გამოცხადდეს.**

სასა----თლო განმარტავს, რომ ადმინისტრაციულ-სა----თლებრივი აქტის ბათილად
ცნობის საფუძვლები რეგლამენტირებულია საქართველოს ზოგადი
ადმინისტრაციული კოდექსის მე-60¹ მუხლით, რომლის პირველი ნაწილი ადგენს,
რომ **ადმინისტრაციულ-სა----თლებრივი აქტი ბათილია, თუ იგი
ეწინააღმდეგება კანონს**, ან არსებითად დარღვეულია მისი მომზადებისა ან
გამოცემის კანონმდებლობით დადგენილი სხვა მოთხოვნები. ამასთან,
კანონმდებელი მითითებული მუხლის მე-2 ნაწილში აზუსტებს, რომ
ადმინისტრაციულ-სა----თლებრივი აქტის მომზადებისა ან გამოცემის წესის
არსებით დარღვევად ჩაითვლება ადმინისტრაციულ-სა----თლებრივი აქტის
გამოცემა ამ კოდექსის 32-ე ან 34-ე მუხლით გათვალისწინებული წესის
დარღვევით ჩატარებულ სხდომაზე ან კანონით გათვალისწინებული
ადმინისტრაციული წარმოების სახის დარღვევით, **ანდა კანონის ისეთი
დარღვევით, რომლის არარსებობის შემთხვევაში მოცემულ საკითხზე
მიღებული იქნებოდა სხვაგვარი გადაწყვეტილება.**

საქართველოს ადმინისტრაციული საპროცესო კოდექსის 32-ე მუხლის პირველი
ნაწილის შესაბამისად, ამ კოდექსის 22-ე მუხლში აღნიშნულ სარჩელთან
დაკავშირებით **სასა----თლო გამოიტანს გადაწყვეტილებას
ადმინისტრაციული აქტის ბათილად ცნობის შესახებ, თუ**

ადმინისტრაციული აქტი ეწინააღმდეგება კანონს და ის პირდაპირ და უშუალო (ინდივიდუალურ) ზიანს აყენებს მოსარჩელის კანონიერ უფლებას, ან ინტერესს ან უკანონოდ ზღუდავს მას.

ზემოაღნიშნული გარემოებების გათვალისწინებით, სასა---თლო მივიდა იმ დასკვნამდე, რომ ადგილი აქვს „ქალაქ თბილისის მუნიციპალიტეტის ბიუჯეტით გათვალისწინებული „დანგრეული სახლების მაცხოვრებელთა კომპენსაციის“ ქვეპროგრამის განხორციელების წესის, საქართველოს ზოგადი ადმინისტრაციული კოდექსის დარღვევას, გასაჩივრებულ ინდივიდუალურ ადმინისტრაციულ-სა---თლებრივ აქტში ასახული კონკრეტული ურთიერთობის მოწესრიგება არ შეესაბამება მისი გამოცემის სა---თლებრივ საფუძვლებს და წინააღმდეგობაში მოდის მოცემული ურთიერთობის მარეგულირებელ სა---თლებრივ ნორმებთან, რის გამოც ბათილად უნდა იქნეს ცნობილი „ქ-----ს მუნიციპალიტეტის მ----- რაიონში დანგრეული და საცხოვრებლად გამოუსადეგარი სახლების მაცხოვრებელთა კომპენსაციის პროგრამის განხორციელებისათვის საჭირო ღონისძიებების გატარების შესახებ“ ქ-----ს მუნიციპალიტეტის მ----- რაიონის გამგებლის 2--- წლის 3----- ბრძანება.

6.5. სასა---თლო აღნიშნავს, რომ ადმინისტრაციული წარმოება ადმინისტრაციულ საჩივართან დაკავშირებით რეგლამენტირებულია საქართველოს ზოგადი ადმინისტრაციული კოდექსის XIII თავით. ხსენებული კოდექსის 178.1 მუხლი ადგენს, რომ თუ კანონით ან მის საფუძველზე გამოცემული კანონქვემდებარე აქტით სხვა რამ არ არის დადგენილი, ადმინისტრაციულ საჩივარს განიხილავს და გადაწყვეტს ადმინისტრაციულ-სა---თლებრივი აქტის გამომცემი ადმინისტრაციული ორგანო, თუ იქ არსებობს ადმინისტრაციულ-სა---თლებრივი აქტის გამომცემი თანამდებობის პირის ან სტრუქტურული ქვედანაყოფის ზემდგომი თანამდებობის პირი. ამავე საკანონმდებლო აქტის 185-ე მუხლის მიხედვით, თუ ამ თავით სხვა რამ არ არის დადგენილი, ადმინისტრაციულ საჩივართან დაკავშირებით ადმინისტრაციული წარმოებისას გამოიყენება ამ კოდექსის VI თავით გათვალისწინებული დებულებანი. ამავე კოდექსის 193-ე მუხლის პირველი ნაწილის თანახმად, თუ კანონით ან მის საფუძველზე გამოცემული კანონქვემდებარე აქტით სხვა რამ არ არის დადგენილი, ადმინისტრაციული საჩივრის განმხილველი ადმინისტრაციული ორგანო იხილავს ადმინისტრაციულ საჩივარს მასში აღნიშნული მოთხოვნის ფარგლებში, ხოლო კანონით გათვალისწინებულ შემთხვევაში შეუძლია გასცდეს მათ; 201-ე მუხლის შესაბამისად კი, ადმინისტრაციულ ორგანოს ადმინისტრაციული საჩივრის განხილვის შედეგად გამოაქვს ერთ-ერთი შემდეგი გადაწყვეტილება: ა) ადმინისტრაციული საჩივრის დაკმაყოფილების შესახებ; ბ) ადმინისტრაციული

საჩივრის დაკმაყოფილებაზე უარის თქმის თაობაზე; გ) ადმინისტრაციული საჩივრის ნაწილობრივ დაკმაყოფილების შესახებ.

ამრიგად, სასა---თლო განმარტავს, რომ ადმინისტრაციული საჩივრის შემთხვევაში ზემდგომ ადმინისტრაციულ ორგანოს, ევალუა საქმისათვის მნიშვნელობის მქონე გარემოებების საფუძვლიანად გამოკვლევა, ამის საფუძველზე, მისი ქვემდგომი ადმინისტრაციული ორგანოს მიერ გამოცემული ადმინისტრაციულ-სა---თლებრივი აქტის კანონიერების შემოწმება და სათანადო გადაწყვეტილების მიღება.

საქმის მასალებით დადგენილია, რომ ქ-----ს მუნიციპალიტეტის მ-----რაიონის გამგებლის 2--- წლის 3----- ბრძანება, მოსარჩელე ნა--- მო-----მ ადმინისტრაციული საჩივრით გაასაჩივრა ქ-----ს მუნიციპალიტეტის მერთან, ხოლო ქალაქ თბილისის მუნიციპალიტეტის მე---ს 2--- წლის 5----- ბრძანებით, მოსარჩელე ნა--- მო-----ს ადმინისტრაციული საჩივარი არ დაკმაყოფილდა.

ზემოაღნიშნულის გათვალისწინებით, იმ პირობებში, როდესაც, სასა---თლომ საფუძვლიანად მიიჩნია მოსარჩელის მოთხოვნა „ქ-----ს მუნიციპალიტეტის მ-----რაიონში დანგრეული და საცხოვრებლად გამოუსადეგარი სახლების მაცხოვრებელთა კომპენსაციის პროგრამის განხორციელებისათვის საჭირო ღონისძიებების გატარების შესახებ“ ქ-----ს მუნიციპალიტეტის მ-----რაიონის გამგებლის 2--- წლის 3----- ბრძანების მოსარჩელე ნა--- მო-----ს ნაწილში ბათილად ცნობის თაობაზე, ასევე არსებობს „ნა--- მო-----ს წარმომადგენლის ვლ----- ტა-----ს ადმინისტრაციული საჩივრების დაკმაყოფილებაზე უარის თქმის თაობაზე“ ქალაქ თბილისის მუნიციპალიტეტის მე---ს 2--- წლის 5----- ბრძანების ბათილად ცნობის სა---თლებრივი საფუძველი.

6.6. სასა---თლო აღნიშნავს, რომ საქართველოს კონსტიტუციის 42-ე მუხლის მე-9 პუნქტის შესაბამისად, ყველასთვის გარანტირებულია სახელმწიფო, ავტონომიური რესპუბლიკების და თვითმმართველობის ორგანოთა და მოსამსახურეთაგან უკანონოდ მიყენებული ზარალის სასა---თლო წესით სრული ანაზღაურება შესაბამისად სახელმწიფო, ავტონომიური რესპუბლიკის და ადგილობრივი თვითმმართველობის სახსრებიდან.

სასა---თლო მიუთითებს საქართველოს საკონსტიტუციო სასა---თლოს 2--- წლის 31 ივლისის გადაწყვეტილებაზე (იხ. საქართველოს საკონსტიტუციო სასა---თლოს 2--- წლის 31 ივლისის გადაწყვეტილება საქმეზე „საქართველოს მოქალაქე თინა ბეჟიტაშვილი საქართველოს პარლამენტის წინააღმდეგ“ საქმის ნომე---: 2/3/630),

სადაც საკონსტიტუციო სასა---თლომ განმარტა, რომ **კონსტიტუციის ხსენებული დებულება იმპერატიულად ადგენს მიყენებული ზარალის სრულად ანაზღაურების ვალდებულებას**. მისი მოქმედება არ შემოიფარგლება რომელიმე კონკრეტულ სფეროში მიყენებული ზარალის ანაზღაურების საკითხის მოწესრიგებით და მისი რეგულირების სფეროში ექცევა ნებისმიე--- ზარალი, რომელიც გამოწვეულია სახელმწიფო, ავტონომიური რესპუბლიკებისა და თვითმმართველი ერთეულების თანამდებობის პირთა ქმედებით. **საქართველოს კონსტიტუციით განსაზღვრული ზარალის სრული ანაზღაურების ვალდებულება გულისხმობს არა კონკრეტული სუბიექტის (თუნდაც კანონმდებლის მიერ) მიერ წინასწარ დადგენილი ზღვრული ოდენობით, არამედ ყოველ კონკრეტულ შემთხვევაში პირისათვის რეალურად მიყენებული ზარალის სრული მოცულობით ანაზღაურების ვალდებულებას.**

სასა---თლო აღნიშნავს, რომ საქართველოს ზოგადი ადმინისტრაციული კოდექსის 207-ე მუხლის და 208-ე მუხლის პირველი ნაწილის შესაბამისად, თუ ამ კოდექსით სხვა რამ არ არის დადგენილი, **ადმინისტრაციული ორგანოს მიერ მიყენებული ზიანის ანაზღაურებისას გამოიყენება საქართველოს სამოქალაქო კოდექსით დადგენილი წესი. სახელმწიფო ადმინისტრაციული ორგანოს, აგრეთვე მისი თანამდებობის პირის ან ამ ორგანოს სხვა სახელმწიფო მოსამსახურის ან საჯარო მოსამსახურის (გარდა ამ მუხლის მე-2 ნაწილით განსაზღვრული საჯარო მოსამსახურისა) მიერ თავისი სამსახურებრივი მოვალეობის შესრულებისას მიყენებული ზიანისათვის პასუხისმგებელია სახელმწიფო.**

სასა---თლო, ასევე მიუთითებს საქართველოს სამოქალაქო კოდექსის 992-ე მუხლზე, რომლის თანახმად, **პირი, რომელიც სხვა პირს მართლსაწინააღმდეგო, განზრახი ან გაუფრთხილებელი მოქმედებით მიაყენებს ზიანს, ვალდებულია აუნაზღაუროს მას ეს ზიანი.**

ამრიგად, სასა---თლო განმარტავს, რომ ადმინისტრაციული ორგანოს ან თანამდებობის პირის მიერ, პირისათვის მართლსაწინააღმდეგოდ მიყენებული ზიანის ანაზღაურების უპირობო ვალდებულება დადგენილია საქართველოს კონსტიტუციით და მითითებული ნორმატიული აქტებით.

საქართველოს ადმინისტრაციული საპროცესო კოდექსის 33¹ მუხლის თანახმად, **თუ ადმინისტრაციული ორგანოს მიერ რაიმე მოქმედების განხორციელება ან უარი რაიმე მოქმედების განხორციელებაზე უკანონოა და ის პირდაპირ და უშუალო (ინდივიდუალურ) ზიანს აყენებს მოსარჩელის კანონიერ უფლებას ან ინტერესს, სასა---თლო ამ კოდექსის 24-ე მუხლში აღნიშნულ**

სარჩელთან დაკავშირებით გამოიტანს გადაწყვეტილებას, რომლითაც ადმინისტრაციულ ორგანოს ავალებს, განხორციელოს ეს მოქმედება ან თავი შეიკავოს ამ მოქმედების განხორციელებისაგან.

მოცემულ შემთხვევაში, საქმეში წარმოდგენილი მტკიცებულებებით დადგენილია, რომ ხანძრის შედეგად დაზიანებული, ქ----- მდებარე მოსარჩელე ნა---- მო-----ს საცხოვრებელი ბინა, 2--- წლის 4----- არ იყო საცხოვრებლად ვარგის მდგომარეობაში, მათ შორის, ბინაში არ იყო მოწყობილი ბუნებრივი აირის მრიცხველი და 2--- წლის ნოემბრიდან, აღდგენითი სამუშაოების შეწყვეტის შემდგომ, მოსარჩელე ნა---- მო-----მ დარჩენილი სამუშაოები შეასრულა საკუთარი ხარჯით, საცხოვრებელი ბინის, საცხოვრებლად ვარგის მდგომარეობაში მოყვანის მიზნით.

ამრიგად, მოცემულ შემთხვევაში, საქმეზე დადგენილი ფაქტობრივი გარემოებების შეფასებისა და ზემოაღნიშნული მსჯელობის გათვალისწინებით, სასა----თლო მივიდა იმ დასკვნამდე, რომ მოპასუხე ქ-----ს მუნიციპალიტეტის მ----- რაიონის გამგეობის ქმედებით - დროებითი თავშესაფრის სახით ბინის დასაქირავებლად განსაზღვრული კომპენსაციის ანაზღაურების ვადაზე ადრე, საქართველოს კანონმდებლობის შეუსაბამოდ შეწყვეტით, მოსარჩელე ნა---- მო-----ს მიადგა ზიანი, რის გამოც სასარჩელო მოთხოვნა 2--- წლის ნოემბრიდან, 2--- წლის 4----- მიუღებელი ბინის ქირის კომპენსაციის ანაზღაურების და აღდგენითი სამუშაოების შეწყვეტის შემდგომ, მოსარჩელე ნა---- მო-----ს მიერ, მისი საცხოვრებელი ბინის, საცხოვრებლად ვარგის მდგომარეობაში მოყვანის მიზნით დარჩენილი სამუშაოებისათვის გაწეული ხარჯების ანაზღაურების ნაწილში უნდა დაკმაყოფილდეს, რადგან, როგორც ზემოთ აღინიშნა მოპასუხე ადმინისტრაციული ორგანოს - ქ-----ს მუნიციპალიტეტის მ----- რაიონის გამგეობის ვალდებულებას მისთვის დროებითი თავშესაფრის სახით ბინის დასაქირავებლად განსაზღვრული კომპენსაციის **შესაბამისი მიზეზის აღმოფხვრამდე** ანაზღაურება, საცხოვრებელი ბინის, საცხოვრებლად ვარგის მდგომარეობამდე მიყვანა და ამ მიზნით შესაბამისი ვალდებულების - სამუშაოების ჯეროვნად განხორციელება წარმოადგენდა.

6.7. რაც შეეხება მოსარჩელე მხარის მოთხოვნას ხანძრის შედეგად მიყენებული ზიანის სრულად ანაზღაურებასა და უკანონო მიშენების დემონტაჟის ადმინისტრაციული ორგანოსათვის დავალების თაობაზე, სასა----თლო მივიდა იმ დასკვნამდე, რომ იგი უსაფუძვლოა და არ უნდა დაკმაყოფილდეს, რადგან, როგორც ზემოთ აღინიშნა ზიანის მიყენების გამო პასუხისმგებლობა ეკისრება იმ ადმინისტრაციულ ორგანოს ან თანამდებობის პირს, რომლის უკანონო ქედების გამოც მიადგა პირს ზიანი.

მოცემულ შემთხვევაში, საქმეში წარმოდგენილი მტკიცებულებებით დადგენილია, რომ 2--- წლის 3----- ქ----- გაჩენილ ხანძართან დაკავშირებით, 2--- წლის 1-----, საქართველოს შინაგან საქმეთა სამინისტროს თბილისის პოლიციის დეპარტამენტის, ძველი თბილისის სამმართველოს მე-7 განყოფილებაში დაიწყო გამოძიება და 2--- წლის 2----- მოსარჩელე ნა---- მო----- ცნობილი იქნა დაზარალებულად. შესაბამისად, მოსარჩელე ნა---- მო-----ს, ხანძრის შედეგად ზიანი, მოპასუხე ადმინისტრაციული ორგანოს ქმედების შედეგად არ დამდგარა.

ამასთან, სასა----თლო აღნიშნავს, რომ პროდუქტის უსაფრთხოებისა და თავისუფალი მიმოქცევის კოდექსის მიხედვით, უკანონო მშენებლობის ზედამხედველობას ახორციელებს შესაბამისი თვითმმართველობის ორგანო კანონით დადგენილი წესით. შესაბამისად, უკანონო მშენებლობის ფაქტთან დაკავშირებით, დაინტერესებულმა პირმა განცხადებით უნდა მიმართოს უფლებამოსილ ადმინისტრაციულ ორგანოს, რომელიც გამოსცემს შესაბამის ადმინისტრაციულ-სა----თლებრივ აქტს, ხოლო სასა----თლოს მსჯელობის საგანს სწორედ ასეთი ადმინისტრაციულ-სა----თლებრივი აქტი შეიძლება წარმოადგენდეს.

მოცემულ შემთხვევაში, საქმეში არ არის წარმოდგენილი მტკიცებულება, რომლითაც უკანონო მშენებლობის ზედამხედველობაზე უფლებამოსილი ადმინისტრაციული ორგანოს გადაწყვეტილების მიღება დადასტურდებოდა, მოსარჩელე მხარის სასარჩელო მოთხოვნასთან დაკავშირებით.

7. საპროცესო ხარჯები

საქართველოს ადმინისტრაციული საპროცესო კოდექსის მე-9 მუხლის, აგრეთვე „სახელმწიფო ბაჟის შესახებ“ საქართველოს კანონის მე-5 მუხლის პირველი პუნქტის „უ“ ქვეპუნქტის თანახმად, მოსარჩელე და მოპასუხე გათავისუფლებულნი არიან სახელმწიფო ბაჟის გადახდისაგან. საქართველოს სამოქალაქო საპროცესო კოდექსის 55-ე მუხლის მე-3 ნაწილის თანახმად, როდესაც ორივე მხარე გათავისუფლებულია სახელმწიფო ბაჟისგან, საქმეზე გაწეულ ხარჯს ანაზღაურებს სახელმწიფო.

სარეზოლუციო ნაწილი

სასა----თლომ იხელმძღვანელა საქართველოს ადმინისტრაციული საპროცესო კოდექსის პირველი, მე-2, 22-ე, 24-ე, 32-ე, 33¹-ე მუხლებით, საქართველოს სამოქალაქო საპროცესო კოდექსის მე-8, 53-ე, 244-ე, 248-ე, 249-ე, 257-ე, 364-ე, 367-ე, 369-ე მუხლებით და

გ ა დ ა წ ყ ვ ი ტ ა :

1. ნა---- მო-----ს სარჩელი ნაწილობრივ დაკმაყოფილდეს;
2. ბათილად იქნეს ცნობილი „ქ-----ს მუნიციპალიტეტის მ----- რაიონში დანგრეული და საცხოვრებლად გამოუსადეგარი სახლების მაცხოვრებელთა კომპენსაციის პროგრამის განხორციელებისათვის საჭირო ღონისძიებების გატარების შესახებ“ ქ-----ს მუნიციპალიტეტის მ----- რაიონის გამგებლის 2--- წლის 3----- ბრძანება მოსარჩელე ნა---- მო-----სათვის დროებითი თავშესაფრის სახით ბინის დასაქირავებლად საკომპენსაციო თანხის შეწყვეტის ნაწილში;
3. ბათილად იქნეს ცნობილი „ნა---- მო-----ს წარმომადგენლის კლ----- ტა-----ს ადმინისტრაციული საჩივრების დაკმაყოფილებაზე უარის თქმის თაობაზე“ ქალაქ თბილისის მუნიციპალიტეტის მე---ს 2--- წლის 5----- ბრძანება;
4. მოპასუხე - ქ-----ს მუნიციპალიტეტის მე---ის მ----- რაიონის გამგეობას დაევალოს მოსარჩელე ნა---- მო-----ს სასარგებლოდ ზიანის სახით, 2--- წლის ნოემბრიდან, 2--- წლის 4----- მიუღებელი ბინის ქირის კომპენსაციის ანაზღაურება, ქ-----ს მუნიციპალიტეტის მე---ის მ----- რაიონის გამგებლის 2--- წლის 2----- ბრძანებით, მისთვის საკომპენსაციოდ დადგენილი თანხის ყოველთვიური ოდენობით და აღდგენითი სამუშაოების შეწყვეტის შემდგომ, მოსარჩელე ნა---- მო-----ს მიერ, მისი საცხოვრებელი ბინის, საცხოვრებლად ვარგის მდგომარეობაში მოყვანისათვის საჭიროდ, დარჩენილი სამუშაოებისათვის გაწეული ხარჯების ანაზღაურება;
5. სარჩელი დანარჩენ ნაწილში არ დაკმაყოფილდეს;
6. მხარეები გათავისუფლებულები არიან სახელმწიფო ბიუჯეტის სასარგებლოდ სახელმწიფო ბაჟის გადახდის ვალდებულებისაგან;
7. გადაწყვეტილება შეიძლება გასაჩივრდეს სააპელაციო საჩივრის შეტანის გზით თბილისის სააპელაციო სასა----თლოს ადმინისტრაციულ საქმეთა პალატაში (მდებარე: ქ-----, გრიგოლ რობაქიძის გამზ. 7ა) თბილისის საქალაქო სასა----თლოს ადმინისტრაციულ საქმეთა კოლეგიის მეშვეობით (მდებარე: თბილისი, დ--- აღმაშენებლის ხეივანი მე-12 კმ. N6) 14 (თოთხმეტი) დღის ვადაში დასაბუთებული გადაწყვეტილების მხარეთათვის გადაცემის მომენტიდან.

მოსა----თლე
—

ღ-----